

તમારા જીવનસાથી સાથે ઘર વસાવવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા

The Law Society

તમારું ભવિષ્ય સુરક્ષિત કરવું

તમારા જીવનસાથી - પાર્ટનર સાથે એક જ ઘરમાં રહેવા જવાની કે સાથે મળીને ઘર ખરીદવાની સંભાવના ઘણી જ ઉત્સાહજનક લાગે છે. પણ બહુ ઓછાં યુગલોને ખ્યાલ રહે છે કે કાનૂની દૃષ્ટિબિંદુથી જોતાં તેમની હાલત કેટલી જોખમી બની શકે છે. આ કદાચ જૂનવાણી લાગશે, પણ પરિણીત યુગલોને કે સિવિલ પાર્ટનરોને કાયદાનું જેટલું રક્ષણ મળે છે તેવી જ રીતનું કાનૂની રક્ષણ અપરિણીત યુગલોને મળતું નથી. સામાન્ય કાયદાનાં લગ્નો અસ્તિત્વમાં નથી. કમનસીબે યુગલને આ વાતનો ખ્યાલ આવે ત્યાં સુધીમાં, મોટાભાગે ઘણું મોડું થઈ ચૂક્યું હોય છે - સંબંધો ભાંગી પડે છે અથવા તો પાર્ટનરનું મૃત્યુ થાય છે ત્યારે જ તેમને ખ્યાલ આવે છે કે તેમની પાસે કોઈ પ્રકારની કાનૂની સુરક્ષા નથી.

જો તમે પરણેલાં ન હો અથવા સિવિલ પાર્ટનરશીપથી બંધાયેલાં હો તો તમારે વિચાર કરવા જેવી કેટલીક બાબતો આ પત્રિકામાં જણાવવામાં આવી છે.

તમે સાથે રહેવાનો વિચાર કરો કે તરત જ નીચેની બાબતો જાણવા માટે કાનૂની સલાહ મેળવવાનું ઘણું જ યોગ્ય છે:

- તમને ક્યા અધિકારો મળે છે;
- તમામ પરિસ્થિતિઓમાં તમે અને તમારા પાર્ટનરની હાલત કેવી હશે; અને
- તમારી હાલત વધારે સુરક્ષિત બનાવવા માટે તમે શું કરી શકો.

સોલિસિટર શોધવા

જો તમારી પાસે પહેલેથી સોલિસિટર ન હોય, તો તેમને www.lawsociety.org.uk/findasolicitor ઉપર અમારી વેબસાઈટની મુલાકાત લઈને 'Family' (ફેમિલી) હેઠળ સર્ચ કરીને તમારા વિસ્તારમાં આવેલા સોલિસિટરોની યાદી શોધી શકો છો. અથવા તમે 0870 606 2555 ઉપર ફોન કરી શકો.

સોલિસિટરે શું જાણવાની જરૂર પડશે

તમે એકવાર સોલિસિટરની નિમણૂક કરી લો, એટલે તેમને તમારા સંજોગો વિશે પૂરેપૂરી વિગતો આપવાની જરૂર પડશે. તેઓ સંભવત: તમારી પાસેથી અનેક પ્રકારની માહિતી માગશે. તેમાં નીચેની બાબતોનો સમાવેશ થઈ શકે:

- તમારો સંબંધ કેટલો જૂનો છે તેની વિગતો;
- તમારી અને તમારા પાર્ટનરની મિલકતોની વિગતો;
- જો તમારું ઘર તમારી પોતાની માલિકીનું હોય, તો તેની કિંમત કેટલી છે અને તે કોના નામે છે;
- ઘરની કિંમત પ્રત્યે તમે અને તમારા પાર્ટનરે આપેલો ફાળો (મકાનમાં કરવામાં આવેલા કોઈ કામો સહિત);
- બીજી કોઈ પણ મિલકત હોય તો તેની કિંમત;
- તમારી અને તમારા પાર્ટનરની આવક; અને
- તમને અને તમારા પાર્ટનરને કોઈ બાળકો છે કે કેમ.

ત્યારબાદ તમારા સોલિસિટર તમને તમારા અધિકારોની સમજ આપશે. તમારા ઉપર કે તમારા ઘરના તમારા હિસ્સા ઉપર ક્યાં જોખમ આવી શકે તે સંજોગો ઉપર તેઓ પ્રકાશ પાડશે અને આમ થતું નિવારવા માટે ક્યાં પગલાં લેવાનું વિચારવું જોઈએ તે તમને કહેશે.

યાદ રાખો કે તમારા સોલિસિટર એક સમયે બેમાંથી કોઈ એક જ પાર્ટનર માટે કામ કરી શકે. તમે બંને ઈચ્છો છો તો પણ તેઓ તમારા બંને માટે કામ ન કરી શકે.

વિચાર કરવા જેવી બાબતો

કાયદના કેટલાક મુખ્ય વિસ્તારો અહીં જણાવેલા છે જે તમારા સોલિસિટર તમારી સાથે આવરી લેશે.

ઘરની માલિકી

જો તમે કોઈની સાથે એક ઘરમાં રહેવા જાવ અને તે ઘર ફક્ત તેમના એકલાના જ નામે હોય, તો સામાન્ય રીતે તે ઘરના વેચાણમાંથી મળેલા પૈસા ઉપર તમારો કોઈ અધિકાર નથી. જો તમે નીચેનામાંથી કોઈ સાબિત ન કરી શકો તો આ લાગુ પડે છે:

- ઘરની ડિપોઝિટ ચૂકવવામાં અથવા મોર્ગેજની ચૂકવણીઓ કરવામાં તમે ફાળો આપેલો છે; અથવા

- ઘરના અમુક હિસ્સાની માલિકી તમારી રહેશે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હોવાને કારણે તમે કોઈ પ્રકારની નાણાકીય જવાબદારી લીધેલી હોય (દાખલા તરીકે ઘરમાં કરવામાં આવેલા કોઈ મોટા કામ માટેના પૈસા ચૂકવ્યા હોય).

જો ઘર તમારા નામ ઉપર ન હોય, અને જો તમારા પાર્ટનર તમને ઘર છોડીને જતા રહેવાનું કહે, તો પણ ઘરમાં રહેવાનો તમને કદાચ કોઈ અધિકાર ન મળે.

આ ઉપરાંત, જો ઘર તમારા બંનેના નામ પર ન હોય, અને જો તમારા પાર્ટનરનું મૃત્યુ થાય તો તે ઘર વારસામાં મેળવવાનો પણ તમને કોઈ અધિકાર નહિ મળે, સિવાય કે તેમણે પોતાની વસિયતમાં આ વિશે જણાવેલું હોય. જો તેઓ વસિયતનામું કરીને ન ગયાં હોય, તો તમારે તમારા પાર્ટનરની મિલકતો માટે કદાચ કોર્ટ મારફતે દાવો કરવો પડશે. આ તમે તો જ કરી શકશો, જો તમે બંને બે વર્ષ કે તેથી વધારે સમયથી સાથે રહેતાં હશો, અથવા તમારા પાર્ટનર તમને નાણાકીય ટેકો આપતાં હશે.

ઘર તમારા પાર્ટનરના એકલાના નામમાંથી તમારા બંનેના સંયુક્ત નામમાં, 'સંયુક્ત ભાડૂઆતો' તરીકે અથવા 'સામાન્ય ભાડૂઆતો' તરીકે ટ્રાન્સફર કરી દેવામાં આવે તેવી ભલામણ તમારા સોલિસિટર કદાચ કરશે. જો તમે તમારા પાર્ટનર સાથે સંયુક્ત ભાડૂઆતો તરીકેની માલિકી ધરાવતાં હો, તો સામાન્ય રીતે જો મકાન વેચ્યો તો તેમાંથી મળેલા પૈસામાંથી 50% (અડધા) પૈસા ઉપર તમારો અધિકાર છે. અને જો તમારા બેમાંથી કોઈ એકનું મૃત્યુ થાય, તો બીજાને આપમેળે જ મકાન વારસામાં મળી જાય છે, પછી ભલે તમારાં વસિયતનામાંની અંદર ગમે તે જણાવેલું હોય.

પરંતુ, જો તમે સામાન્ય ભાડૂઆતો તરીકેની માલિકી ધરાવતાં હો, તો તમને મકાનના તમારા પોતાના હિસ્સાનો જ અધિકાર છે, તેથી વધારે નહિ. સામાન્ય ભાડૂઆતો તરીકેની માલિકી ધરાવવાથી, તમે સોલિસિટર પાસે 'ટ્રીડ ઓફ ટ્રસ્ટ' બનાવડાવીને મકાનમાં તમારા બંનેનો ચોક્કસ હિસ્સો કેટલો છે તે વિશે વિધિસરની સહમતી કરી શકો છો. આના લીધે પાછળથી અસહમતીઓ થતી નિવારી શકાય છે. બેમાંથી કોઈનું મૃત્યુ થાય ત્યારે તમારા બેમાંથી કોઈ પોતાનો હિસ્સો બીજાને આપી જવા માગતાં હો, તો તે વિશે વસિયત નામાની અંદર જણાવવું જરૂરી છે.

સાથે મળીને ઘર ભાડે લેવું

જો તમે સાથે મળીને ઘર ભાડે રાખ્યું હોય, તો તમારા બંનેના નામમાં ટેનન્સી એગ્રીમેન્ટ કરાવવાનો વિચાર સારો છે.

બાળકો

જો તમને તમારા પાર્ટનરથી બાળકો હોય, તો બાળકની અટક શું હશે અને તેમના જન્મની નોંધણી કેવી રીતે કરાવવી તેનો તમારે વિચાર કરવો પડશે. તમારા બાળકની તમે કઈ અટક રાખો છો તે તમારી અને તમારા પાર્ટનરની મરજી ઉપર છે, અને તમે તમારા બાળકના જન્મની નોંધણી સંયુક્ત રીતે કરાવી શકો છો.

તમે અને તમારા પાર્ટનર પરણેલાં ન હો, તો કાયદા હેઠળ ફક્ત બાળકની માતાને જ બાળકના ઉછરણની જવાબદારી આપમેળે મળે છે. 1લી ડિસેમ્બર 2003થી, જો બર્થ સર્ટિફિકેટમાં પિતાનું નામ સંયુક્ત રીતે નોંધાવેલું હોય, તો બાળકના ઉછરણની જવાબદારી પિતાની પણ બને છે. નહિતર, તમારા સોલિસિટરની મદદથી, તમે તમારા પાર્ટનર સાથે બાળકના માતાપિતા તરીકેની જવાબદારી વહેંચીને ઉપાડવા માટેનો કરાર કરી શકો છો. પાછળથી જો તમે અને તમારા પાર્ટનર છૂટાં પડી જાવ તો આ અગત્યનું બની શકે છે.

બહાર બીજા કોઈ સાથેના સંબંધથી જેમને બાળક થયેલું હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ સાથે જો તમે રહેતાં હો, તો કાયદો તમને માતા કે પિતા તરીકેની કોઈ જ જવાબદારી સોંપતો નથી. આનો અર્થ તમારા માટે શું થઈ શકે, તે તમારા સોલિસિટર તમને સમજાવી શકશે.

બાળકો અને જુદા પડવું

જો તમે અને તમારા પાર્ટનર જુદાં પડો અને તમારા બંનેનાં બાળકો હોય, તો તમે બાળકના ભરણપોષણ માટેના પૈસા મેળવવા ચાર્ટર્ડ સપોર્ટ એજન્સીને અને તમારા બાળકને લગતી બીજી અનેક પ્રકારની નાણાકીય મદદ મેળવવા માટે કોર્ટને અરજી કરી શકો છો. આ વિષય ઉપર તમારે તમારા સોલિસિટર સાથે બને તેટલી જલદી વાતચીત કરી લેવી જોઈએ.

વંશ-વારસોની પરિસ્થિતિ

જો તમારા પાર્ટનર બીમાર થાય કે મૃત્યુ પામે, તો તબીબી કારણોસર તમને તેમના વંશ-વારસ ગણવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે તમે અને તમારા પાર્ટનરે આ વિશે અગાઉથી એગ્રીમેન્ટ કરેલું હોય. આ એગ્રીમેન્ટ માટે તમારા સોલિસિટર તમને મદદ કરી શકશે.

તમારા જીવનસાથી સાથે ઘર વસાવવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા

The Law Society

બેન્કને લગતી બાબતો

જો તમારા અને તમારા પાર્ટનરનાં જુદાં જુદાં બેન્ક ખાતાં હોય, તો તમારા પાર્ટનરના ખાતામાં રહેલા પૈસા તમે મેળવી શકો નહિ. જો તમારા પાર્ટનરનું મૃત્યુ થાય, તો તેમના ખાતામાં પડેલા પૈસા તેમની મિલકતનો એક ભાગ બની જશે. એટલે કે તમને આપમેળે તે પૈસા વારસામાં મળશે નહિ, સિવાય કે વસિયતમાં તેમ જણાવેલું હોય.

આનો એક ઉપાય બેન્કમાં એક સંયુક્ત ખાતું રાખવાનો છે. એટલે જો પછી તમારા પાર્ટનરનું મૃત્યુ થાય, તો આખું ખાતું તરત જ તમારા એકલાની મિલકત બની જશે.

ટેક્સને લગતી પરિસ્થિતિ

તમને અને તમારા પાર્ટનરને પરિણીત યુગલો અથવા સિવિલ પાર્ટનરો જેવા જ ટેક્સના બેનિફિટો મળશે નહિ, ખાસ કરીને મિલકતના વેચાણમાંથી થયેલા નફા ઉપરના (કિપિટલ ગેઈન) ટેક્સ અને વારસાગત મિલકતના (ઈનહેરિટન્સ) ટેક્સ સંબંધિત. જો તમે તમારા પાર્ટનરને મોટી મિલકત આપવા માગતાં હો, તો તમારે કદાચ ટેક્સ ભરવાનો આવી શકે, જ્યારે પરિણીત યુગલોને અને સિવિલ પાર્ટનરોને આમ કરવું પડતું નથી.

પેન્શનની યોજનાઓ

જો તમારું મૃત્યુ થાય, તો તમારું સરકારી પેન્શન આપમેળે તમારા પાર્ટનરને મળતું નથી. કંપની અને ખાનગી પેન્શનો માટે જુદા નિયમો લાગુ પડે છે, અને તમને અને તમારા પાર્ટનરને કેટલા સ્તરનું પેન્શન મળી શકે તે જોવા માટે, તમારા સોલિસિટર સાથે મળીને આ વિષય ઉપર સાવચેતીપૂર્વક જોવાનો વિચાર સૌથી સારો છે.

વસિયતનામું (વિલ) બનાવવું

તમારા પાર્ટનરની સામે તમારી માલિકીની મિલકતો અને માલમત્તા કેટલી છે તે નક્કી કરવાનો એક ઉપયોગી રસ્તો વસિયતનામું બનાવવાનો છે. તમે વસિયતનામું નહિ બનાવ્યું હોય, તો તમારા મૃત્યુ બાદ તમારા પાર્ટનરને તમારી મિલકતો મેળવવાનો અધિકાર આપમેળે મળશે નહિ, એટલે જો તમે તમારા પાર્ટનર કે તેમનાં બાળકોને વારસામાં તમારી મિલકતો આપી જવા માગતાં હો, તો વસિયતનામું બનાવવું આવશ્યક છે.

સાથે રહેવા માટેના કોન્ટ્રાક્ટો

આ કરારોને યુગલોની નાણાકીય અને બીજી ગોઠવણો સુરક્ષિત કરવાના એક ઉપાય તરીકે ધીમે ધીમે માન્યતા મળી રહી છે. તે અગાઉથી જ બનાવવામાં આવે છે, અને તેમાં સંબંધથી જોડાયેલ દરેક સભ્ય, એકબીજા સાથેના સંબંધ દરમ્યાન, અને જો તેઓ છૂટા પડી જાય કે બેમાંથી એકનું મૃત્યુ થાય તો તે બંને સંજોગોમાં, એક બીજા પાસેથી શું અપેક્ષા રાખે છે તે જણાવવામાં આવ્યું હોય છે. તે 'માનનીય કરારો' હોય છે, એટલે કે તેની બધી જ કલમોની કોર્ટ દ્વારા અમલબજાવણી કરી શકાતી નથી. પરંતુ તે અણબનાવો ઓછા કરે છે અને ચોક્કસ રીતે મનની થોડી શાંતિ આપે છે.

આવા એગ્રીમેન્ટમાં સહી કરતાં પહેલાં તમારે અને તમારા પાર્ટનર બંનેએ અલગ અલગ કાનૂની સલાહ મેળવવી જોઈએ.

અણબનાવો

કમનસીબે સંબંધો ભાંગી પડે, બેમાંથી એક પાર્ટનરનું મૃત્યુ થાય અથવા તો બીજી કોઈ કટોકટી ઊભી થાય ત્યાં સુધી મોટા ભાગનાં યુગલો કાનૂની સલાહ મેળવતાં નથી. આ તબક્કે સમસ્યા ઉકેલવાનું ભાગ્યે જ સહેલું હોય છે, પણ તમારા હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે તમારા સોલિસિટર પાસે જરૂરી જ્ઞાન અને અનુભવ હશે. તમારા અધિકારોની તપાસ કરવાનો સાદો કેસ હોય, કે પછી બાળકોને લગતી કોઈ અટપટી બાબત હોય, તમારા સોલિસિટર કાયદાની અંદર રહીને તમારા માટે શ્રેષ્ઠ હોય તેવો ઉકેલ શોધી આપશે.

ખર્ચ

સોલિસિટરોના ચાર્જસ જુદા જુદા હોઈ શકે છે. તેનો આધાર નીચેની બાબતો ઉપર છે:

- સોલિસિટરનો અનુભવ અને જ્ઞાન;
- પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાનો પ્રકાર; અને
- કોઈ એગ્રીમેન્ટ બનાવવાની જરૂર છે કે કેમ.

કોઈનો ઉપયોગ કરવાનું તમે નક્કી કરો તે પહેલાં, થોડા જુદા જુદા સ્થાનિક સોલિસિટરો પાસે તપાસ કરીને તેઓ કેટલા ચાર્જ કરે છે તે જાણી લેવાનો વિચાર હંમેશાં સારો છે. જો કે અહીં કિંમત જ એકમાત્ર મુદ્દો નથી. સહેલાઈથી મળવા જઈ શકાય અને જેઓ સહાનુભૂતિવાળાં હોય અને જેમની સલાહમાં તમને સમજણ પડતી હોય તેવા સોલિસિટર શોધવાનું પણ એટલું જ અગત્યનું છે.

તમારી આવક ઓછી હોય અથવા તમે સરકારી બેનિફિટો મેળવી રહ્યાં હો, તો તમને કદાચ સોલિસિટરનો ખર્ચ ચૂકવવામાં નાણાકીય મદદ મળી શકે. આ મદદ મેળવવા માટે તમે લાયક બનો છો કે નહિ તે તમારા સોલિસિટર તમને કહી શકશે.

વધારે માહિતી

સોલિસિટરો આપતાં હોય તેવી સૌથી સામાન્ય પ્રકારની કાનૂની સેવાઓને આવરી લેતી પત્રિકાઓની શ્રેણીમાંની આ એક પત્રિકા છે. શ્રેણીની બીજી પત્રિકાઓની યાદી નીચે આપવામાં આવી છે. તે તમને તમારા સોલિસિટર પાસેથી અથવા લો સોસાઈટીને 0870 3333 084 ઉપર ફોન કરવાથી મળી શકશે.

- ઘર ખરીદવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- વિલ (વસિયત નામું) બનાવવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- છૂટછેડા લેવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- કામ ઉપર થતી સમસ્યાઓ વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- ધંધો શરૂ કરવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- અંગત ઈજા માટેનો દાવો કરવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- વૃદ્ધજનો માટેની નાણાકીય બાબતો વિશે તમારી માર્ગદર્શિકા
- તમારું મકાન ભાડે આપવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- ઘર ભાડે રાખવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- સોલિસિટરનો ઉપયોગ કરવા વિશેની તમારી માર્ગદર્શિકા
- પ્રોબેટ વિશે તમારી માર્ગદર્શિકા
- અસાયલમનો દાવો કરવા વિશે તમારી માર્ગદર્શિકા

આ પત્રિકા તમને મોટા અક્ષરોમાં છાપેલી, બ્રેઈલ (અંધલિપિ)માં, ઓડિયો ટેપ ઉપર અને સીડી પર મળી શકે છે.

જો તમને આમાંથી કોઈ સ્વરૂપ જોઈતું હોય, તો કૃપા કરીને અમારો આ ઈમેઈલ પર

સંપર્ક કરો accessibility@lawsociety.org.uk અથવા 0870 606 2555 પર ફોન કરો.

આ પત્રિકા તમને જુદી જુદી ભાષાઓમાં પણ મળી શકે છે. આ તમે અમારી વેબસાઈટ www.lawsociety.org.uk પરથી મેળવી શકશો.

Lexcel

Look for Lexcel - the mark of excellence